

Gemeente Leusden
T.a.v. de lokale programmacommissie
ProRail en gemeenten: partners in bereikbaarheid, woningbouw en duurzaamheid

Relatiemanagement
Randstad Noord

Bezoekadres
De Ruyterkade 4
1013 AA Amsterdam

Postadres
Postbus 2038
3500 GA Utrecht

www.prorail.nl

Geachte leden van de lokale programmacommissie,

Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven, onder andere op het gebied van woningbouw, mobiliteit, verduurzaming en economische ontwikkeling. Een toekomstbestendig spoor is daarbij onmisbaar - als duurzame verbinding, economische motor en fundament voor leefbare steden en regio's.

Gemeenten zijn daarin cruciale partners. ProRail nodigt u uit om het spoor een stevige plek te geven in uw verkiezingsprogramma. In deze brief vindt u concrete handelingsperspectieven en voorbeelden voor lokaal beleid waarin spoor en ruimtelijke ontwikkeling elkaar versterken.

Spoor als motor voor woningbouw en bereikbaarheid

Nieuwe woningen vragen om goede, toekomstbestendige bereikbaarheid. Zonder goede infrastructuur komt de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van nieuwe wijken onder druk - zowel bij verdichting als uitbreiding. Het spoor verbindt woon- en werkgebieden duurzaam en snel.

De woningbouwopgave in Nederland is urgent. Investerings in spoorinfrastructuur, stations en betaalbaar openbaar vervoer zijn onmisbaar om nieuwe woongebieden snel te ontsluiten en de bereikbaarheid voor alle inwoners te garanderen.

Wat kunnen gemeenten doen:

- Plan nieuwe woningbouw bij voorkeur in de nabijheid van bestaande of toekomstige stations.
- Ontwikkel woongebieden op locaties waar het spoor en stations nog ruimte bieden om extra reizigersstromen te verwerken.
- Werk samen met ProRail en vervoerders aan integrale gebiedsontwikkeling rondom stations, inclusief voorzieningen en groen.
- Houd bij bebouwing nabij het spoor voldoende afstand tot het spoor en stations, en neem daarbij expliciet aspecten als trillingen, geluid en overwegveiligheid in mee.
- Ga in een vroeg stadium met ProRail in gesprek bij plannen voor bebouwing langs het spoor, zodat eventuele raakvlakken tijdig kunnen worden geïdentificeerd.
- Versterk het OV-netwerk tussen trein, metro, tram en bus; ProRail kan hierin een adviesrol vervullen.

Spoor als drijvende kracht achter economische ontwikkeling

Een sterk spoornetwerk is de ruggengraat van een vitale lokale economie. Stations verbinden mensen én kansen; goederentreinen versterken de logistiek in binnen- en buitenland. Door spoorvervoer te stimuleren, vergroten gemeenten hun aantrekkingskracht voor inwoners en bedrijven.

Wat kunnen gemeenten doen:

- Stimuleer de ontwikkeling van werklocaties en ondersteunende voorzieningen rondom stations.
- Stimuleer internationaal treinvervoer door het inzetten van beleidsinstrumentaria in samenspel met het (regionale) bedrijfsleven.
- Zorg ervoor dat belangrijke functies in de gemeente goed bereikbaar zijn vanuit OV-knooppunten.

- Werk samen met omliggende gemeenten, regio's en OV partners aan een sterk regionaal OV-netwerk, wat de aantrekkelijkheid van de regio vergroot voor bedrijven en werknemers.
- Verbeter de verbindingen tussen woon- en werkgebieden om de arbeidsmobiliteit te vergroten.
- Houd rekening met toekomstige spoorontwikkelingen/uitbreidingen en blijf hierover in gesprek met ProRail.
- Investeer in een goede ontsluiting van spooraansluitingen op bedrijventerreinen, zoals via toegangswegen en laad- en losfaciliteiten.

Door nú te investeren in én ruimte te geven aan spoorvervoer bouwen gemeenten aan een solide economische basis. Daarmee versterkt de veerkracht en aantrekkingskracht voor inwoners, bedrijven en bezoekers.

Verduurzaming begint lokaal

Het spoor is de schoonste vorm van grootschalig vervoer. Door inwoners en bezoekers te stimuleren vaker de trein te nemen, dragen gemeenten direct bij aan de vermindering van CO₂-uitstoot en aan schonere steden en dorpen.

Wat kunnen gemeenten doen:

- Richt lokaal beleid slim in op duurzame bereikbaarheid, zodat de keuze voor het OV vanzelfsprekender wordt voor meer reizigers.
- Maak de overstap naar andere vervoersvormen - zoals deelvervoer, lokaal OV of de fiets - aantrekkelijk voor het laatste deel van de reis.
- Zorg voor goede en veilige fiets- en wandelroutes van en naar stations.
- Investeer in ruime, veilige fietsenstallingen en aantrekkelijke stationsomgevingen.
- Werk samen met lokale bedrijven om werknemers te stimuleren met de trein te reizen.
- Informeer reizigers over de voordelen van het OV, zoals CO₂-reductie, via campagnes en educatieve programma's.
- Daarnaast onderstrepen recente geopolitieke ontwikkelingen het strategisch belang van het spoornet. Door te investeren in goederenroutes, rangeerlocaties en ontsluiting van strategische punten versterken we niet alleen de economie, maar ook de nationale veiligheid.

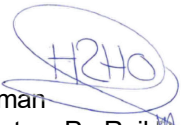
Tot slot

In de bijlage treft u de position paper van ProRail als inhoudelijke bijdrage richting de Tweede Kamerverkiezingen 2025. Daarin onderstrepen wij het belang van gerichte investeringen en politieke keuzes om het spoor toekomstbestendig te houden — als essentiële schakel voor onze samenleving, economie en nationale veiligheid. Met deze bijdrage hopen wij u te ondersteunen bij het maken van weloverwogen beleidskeuzes voor de komende bestuursperiode.

Wij adviseren u om het spoor een prominente plaats te geven binnen de komende bestuursperiode. Samen kunnen wij het verschil maken. Mocht u vragen hebben of behoefte hebben aan een nadere toelichting, neemt u dan gerust contact met ons op. Wij denken graag met u mee.

Ik wens u veel succes en inspiratie bij het opstellen van het lokale verkiezingsprogramma van uw partij voor de gemeente Leusden.

Met vriendelijke groet,

Harro Homan
Regiodirecteur ProRail Randstad Noord

